

Maria Joczowa

"Pogański Rzym Mandelstama",
Ryszard Przybylski [w:] "Z polskich
studiów slawistycznych", Warszawa
1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/46, 134

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) PRZYBYLSKI Ryszard: "Pogański Rzym Mandelstama". W: Z polskich studiów slawistycznych. Seria 4. Prace na VII Międzynarodowy Kongres Slawistów w Warszawie 1973. (Cz.2). Nauka o literaturze. Warszawa 1972. Polski Komitet Slawistów PAN, s. 195-214.

Treścią eseju jest filozoficzna i estetyczna interpretacja wizji starożytnego Rzymu, występującej w poezjach rosyjskiego poety akmeisty Osipa Mandelstama, przede wszystkim w jego wierszach zamieszczonych w tomie "Kamień". Autor zajmuje się w szczególności zagadnieniem stosunku natury i kultury w poezji Mandelstama, dla którego pogański Rzym w swojej organicznej i amoralnej strukturze społeczno-państwowej przedstawiał replikę natury. Motywy wygnania z Rzymu - ojczyzny ludzkości, przewyciężenia wygnańczego losu przez odnalezienie Rzymu w przyrodzie (motyw Owidiusza) stanowią przedmiot dalszych analiz. W zakończeniu autor ukazuje perspektywę ewolucji ideowej poety, jego odejście od Rzymu i powrót do utopii greckiej, która znalazła wyraz w jego głęboko humanistycznym hellenizmie.

BP/46/17

M.J.

(I) PUSTKOWSKI Henryk: Próba gatunkowego określenia "mirohładów" - "słopiewni". W: Z polskich studiów slawistycznych. Seria 4. Prace na VII Międzynarodowy Kongres Slawistów w Warszawie 1973. (Cz.2). Nauka o literaturze. Warszawa 1972. Polski Komitet Slawistów PAN, s. 241-246.

Szkic historycznoteoretyczny z zakresu genologii. Autor podejmuje próbę odczytania znaczeń ("usemantycznienia") tytułowych terminów oraz przydziela im status przedmiotów genologicznych, a nie tylko, jak to się, jego zdaniem, działo dotychczas - stylistycznych. Cechami charakterystycznymi tekstów obdarzonych tymi nazwami-terminami są: językowy kreacjonizm oraz wielość elementów eufonicznych. Zdaniem autora, dopiero połączenie tych dwu cech pozwala wyróżniać "mirohłady" czy "słopiewnie" spośród innych tekstów nasyconych również neologizmami i instrumentacją głoskową.

BP/46/18

E.Sz.